

POROČILO O DELU

SINDIKATA DELAVCEV DEJAVNOSTI ENERGETIKE

SLOVENIJE

2020

Ljubljana, 2021

V letu 2020 je delo Sindikata delavcev dejavnosti elektrogospodarstva Slovenije (SDE Slovenije) temeljilo na sprejetih programskih usmeritvah in prednostnih nalogah iz kongresa leta 2018. Poročilo je sestavljeno iz vsebinskih sklopov posameznih poročil:

- Poročilo o delu Predsedstva SDE Slovenije
- Poročilo o delu Koordinacije dejavnosti distribucije in prodaje el. energije
- Poročilo o delu Koordinacije dejavnosti proizvodnje el. energije
- Poročilo o delu Koordinacije drugih dejavnosti
- Poročilo o delu Statutarne komisije SDE Slovenije
- Poročilo o delu Nadzornega odbora SDE Slovenije
- Poročilo o delu predstavnika za mednarodno sodelovanje
- Poročilo o delu Komisije za spremljanje politike plač
- Poročilo o delu Odbora solidarnostnega sklada

POROČILO O DELU PREDSEDSTVA SDE SLOVENIJE – Branko Sevčnikar

Poročilo s predstavitvijo dela med konferencama v obdobju 2020 -2021 je poročilo o zanimivem obdobju, ki ga noben poslovni ne finančni načrt ni in ga tudi ni mogel predvidevati. Med nami ni več Sindikata RTH kot tudi ne Sindikata Minervo, ki sta prenehala z svojim delovanjem. Oba sindikata sta bila bolj aktivna v obdobju nastajanja SDE Slovenije. Veliko se je zgodilo nenačrtovano, naučili pa smo se veliko stvari, ki nam lahko dajo smernice za nadaljnje delo. Načrtovali smo slavnostni dogodek ob 30. letnici delovanja in obstoja SDE Slovenije, ki pa ga nam žal zaradi znanih dogodkov ni uspelo organizirati. Ta dogodek bomo počastili predvidoma ob zaključku letošnjega leta.

Po Konferenci SDE Slovenije, ki je bila 18. junija 2020 v Ankaranu, je Predsedstvo SDE Slovenije (PSDE Slovenije) nadaljevalo svoje delo z jasno začrtanimi smernicami, izpolnjevanjem zadanih ciljev po ustaljenem načinu dela, izpolnjevanjem vsebinskih nalog in uresničevanjem aktivnosti, ki bi delovanje SDE Slovenije pripeljalo do točke, ko bi lahko rekli, da smo zadovoljni. Epidemija je navkljub temu, da smo uspešno obvladali način dela preko video povezav, še naprej krojila potek realizacije dogovorjenih aktivnosti. Ta način komunikacije je bolj pisan na kožo tistih, ki sprejemajo odločitve, pa naj gre za politični ali pa vodstveni kader v paradržavnih ustanovah oz. management v družbah. V SDE Slovenije ocenjujemo, da je večja pristnost in tudi učinkovitost, s tem pa tudi boljša možnost razprave pri komunikaciji v živo. Realizacija aktivnosti dogovorjenih na PSDE Slovenije je tesno povezana z delovanjem Ekonomsko socialnega odbora energetike (ESOE), ki pa je bila prav tako omejena zaradi težav pri omenjenem video komuniciranju. V času po konferenci se je PSDE Slovenije sestalo na 13. rednih in 4. izrednih sejah kot tudi na številnih delovnih sestankih. V tem obdobju je bilo sklicanih tudi 6 sej ESOE. Večina teh sej je bila izvedena preko video povezav.

Na splošno je delo PSDE Slovenije potekalo tako, da se je najprej razpravljalo o temah, ki so skupne za vso dejavnost, v nadaljevanju pa se je seznanjalo z aktivnostmi po posameznih koordinacijah dejavnosti. Specifične težave oz. problemi, ki so razrešljivi na nivoju posamezne koordinacije, se razrešujejo v koordinacijah, v kolikor pa so to skupne težave pa se skozi sklepe razrešujejo na nivoju PSDE Slovenije.

Razreševanje problematike dviga NOP oz. IOD za leti 2018 in 2019 se kot aktivnost vleče že skozi celotno obdobje. Ko smo se za leto 2020 uspeli dogovoriti za 2%-ni dvig, se je reševanje le-te po

sklepu Vrhovnega sodišča, ki je dovolilo revizijo postopka, vrnilo na prvo stopnjo Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani. Tudi dvig NOP oz. IOD v letu 2021 je še vedno pod vprašajem, ker je Energetska zbornica Slovenije (EZS) zavrnila predlog ki ga je oblikovalo PSDE Slovenije. Na splošno lahko rečemo, da smo s socialnim dialogom, ki ga bi naj imeli z EZS kot podpisnikom panožne kolektivne pogodbe (KPES) zelo nezadovoljni, zato je potrebno razmisliti tudi o realizaciji sklepa, ki smo ga sprejeli na Konferenci SDE Slovenije na Vranskem. EZS je vedno bolj ne kredibilen socialni partner; zavrnilo so tudi predlog aneksa h KPES, s katerim smo želeli omogočiti nagrajevanje zaposlenih v dejavnosti, ki so ali so še ali pa še bodo delali v razmerah, ki jih narekuje epidemija. Prav tako je bil zavržen predlog aneksa h KPES, ki ga je pripravilo PSDE in bi po našem mnenju uredil vsakoletni dvig NOP oz. IOD.

PSDE Slovenije je kar nekaj svojih aktivnosti izvajalo v okviru sprejemanja Nacionalne strategije za izstop iz premoga. Kot aktiven član Operativne delovne skupine Ministrstva za infrastrukturo (Mzl) za pripravo ukrepov, ki bi naj v skladu z načeli pravičnega prehoda omogočili prenehanje rabe premoga za proizvodnjo el. energije v TEŠ, je vseskozi zastopalo stališče, da to ni problem ene ali dveh regij, temveč, da bo to imelo posledice za celotno državo skozi povečan uvoz el. energije in posledično tudi na dvig cene el. energije za vse kategorije uporabnikov. Mzl je pripravil predlog, ki ne vsebuje nobene strokovne analize posledic in vplivov predlagane letnice izstopa, to je leta 2033. V SDE Slovenije smo na podlagi strokovne analize pripravili predlog izstopa iz premoga v letu 2042. To je letnica, ki omogoča pravičen prehod za celo Slovenijo in ne samo za posamezne regije. Študija je bila predstavljena tudi zainteresirani slovenski javnosti. Skozi celoten proces smo poskušali voditi aktiven socialni dialog. V vseh fazah sprejemanja predloga strategije smo oblikovali in posredovali pripombe, vendar smo bili na vseh nivojih preslišani, ignorirani in izigrani. Tako nam tudi študije, ki je bila financirana s strani sindikatov, ni bilo omogočeno predstaviti na Operativni delovni skupini Mzl. PSDE Slovenije se je zaradi tega odločilo, da izstopi iz Operativne delovne skupine Mzl, ker ne želi dajati alibija resornemu ministrstvu pri oblikovanju predlogov, ki so škodljivi za državo Slovenijo. Smo pa na odločbo Ministrstva za okolje in prostor (MOP), ki je dalo pozitivno mnenje na strategijo, vložili pritožbo in zahtevali, da SDE Slovenije prizna vlogo stranskega udeleženca. V kolikor bomo dobili pozitivno odločbo bomo lahko po pravni poti z argumenti spremenili tok dogajanj.

Na podlagi analize članstva in v sklopu projekta EPSU je PSDE Slovenije v začetku leta sprejelo Strategijo včlanjevanja in ohranjanja članstva v SDE Slovenije. Strategija bo v sklopu izobraževanja (kot tudi ostalih tem iz že začetega programa izobraževanja) predstavljena zainteresiranemu članstvu, ko bodo razmere to dopuščale.

Kot aktiven socialni partner na nivoju države smo skozi razpravo na ESOE oblikovali pripombe ne samo na Nacionalno strategijo za izstop iz premoga, temveč tudi na vso energetska zakonodajo, ki jo je v proceduro dala Vlada RS. Tako smo med drugim oblikovali pripombe na osnutek Dolgoročne podnebne strategije do l. 2050, na Zakon o oskrbi z el. energijo kot tudi na Zakon o energetska politiki, ki je še posebej pomemben z vidika organiziranja stavkovnih aktivnosti v energetska podjetjih.

SDE Slovenije je eden izmed pomembnejših sindikatov v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS), zato je naš pogled na dogajanje v državi še posebej pomemben. Vse od nastopa nove vlade v mesecu marcu 2020 poteka socialni dialog na nivoju države zelo oteženo. ZSSS je kot največja in tudi najpomembnejša sindikalna centrala konstruktivno skozi delovanje v Ekonomsko socialnem svetu RS (ESS) dajala pripombe in dopolnitve na vso interventno zakonodajo, ki se je v Državnem zboru (DZ) zaradi epidemioloških razmer sprejemala po nujnem postopku. Večina predlaganih pripomb in dopolnitev ni bila upoštevana, vendar zaradi tega ZSSS do maja letos ni sodelovala v proti vladnih protestih kot so to počele nekatere druge sindikalne centrale. Ko pa je Vlada RS brez predhodne

uskladitve s socialnimi partnerji poslala v DZ v sprejem zakone kot je paket davčne zakonodaje in pa Zakon o nacionalnem demografskem skladu, je ZSSS kot tudi še nekaj drugih sindikalnih central izstopila iz ESS in se priključila protestom, ki se vsak petek odvijajo v državi. V SDE Slovenije smo bili mnenja, da bi morala ZSSS organizirati samostojne proteste, zato se pozivu na omenjene petkove proteste nismo pridružili. V polni meri pa smo in bomo tudi vnaprej, v kolikor bo to potrebno, podprli aktivnosti, ki so povezane s preprečitvijo sprejemanja zakonodaje, ki je škodljiva za večino državljanov Slovenije. Vlada RS je v zadnjem trenutku, po dogajanjih o referendumu o vodah, umaknila iz procesa sprejemanja sporne zakonodajo.

Ob zaključku lahko rečem, da smo to čudno obdobje, ko se je večina drugih dejavnosti spopadala z resnimi grožnjami preživetja in obstoja, v slovenski energetiki prešli z relativno malo posledicami, tudi na nivoju ekonomsko socialnega položaja zaposlenih. Med nami je zaznana velika solidarnost in posluš za reševanje skupnih in individualnih težav. To je lastnost na kateri je vredno graditi naprej, zato smo v PSDE Slovenija mnenja, da tudi rezultati ne bodo izostali.

POROČILO O DELU KOORDINACIJE DEJAVNOSTI DISTRIBUCIJE IN PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE – **Mitja Fabjan**

Delo Koordinacije distribucije in prodaje električne energije je v letu 2020, tako kot celotno državo, zaznamovala pandemija virusa COVID-19.

Naše delo, ki v osnovi temelji na osebnih stikih, medsebojni izmenjavi informacij in neposredni komunikaciji s članstvom, je bilo postavljeno na veliko preizkušnjo. Prav zaradi tega smo v naši koordinaciji že takoj v mesecu marcu 2020 po predhodnih testiranjih izbrali kvalitetno digitalno platformo ZOOM in 26.3.2020 opravili prvo, sicer 10. redno sejo IO Koordinacije distribucije in prodaje električne energije. Nova tehnologija nam je omogočila relativno normalno delo, prvi dan meseca aprila je bila opravljena tudi prva virtualna seja Predsedstva SDE. Nihče od nas si takrat niti v najbolj morečih sanjah ni predstavljal, da bomo morali s tem načinom dela vztrajati praktično celo leto. Samo januarja in potem dve seji v maju in septembru smo uspeli opraviti v živo na sedežu SDE Slovenije, Dalmatinova 4, Ljubljana.

Ne glede na spremenjen način dela smo tudi v letu 2020 uspešno nadaljevali naše delo v duhu dobrega medsebojnega sodelovanja vseh predsednikov sindikatov, ki sestavljajo najštevilčnejšo koordinacijo dejavnosti : Elektro Gorenjska, Elektro Celje, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Primorska, Informatika in SODO. Ob vseh matičnih podjetjih imamo seveda članstvo tudi v naših hčerinskih podjetjih, ki se ukvarjajo s prodajo električne energije in gradnjami na področju obnovljivih virov električne energije.

Devet sej izvršnega odbora smo v letu 2020 izvedli z namenom medsebojne izmenjave informacij, še posebej pa smo se potrudili vzpostaviti hitro in redno obveščanje, vezano na reševanje težav, povezanih z ukrepi, ki so bili na začetku namenjeni predvsem varnosti in zdravju naših članov. Od začetka pandemije do prvih popuščanj ukrepov pred poletjem smo si praktično tedensko izmenjevali informacije preko elektronske pošte, ob tem smo bili hitrejši in uspešnejši od delodajalske strani, ki se je dolgo lovila in iskala načine za medsebojno komunikacijo.

Začetek leta smo začeli optimistično in polni upanja na uspešno poslovno leto. V Elektro Gorenjska so se lotili prenove sistemizacije, izvajali so reorganizacijo poslovanja in začeli pogajanja za novo podjetniško pogodbo. V Elektro Maribor so se odločili spremeniti pravilnik o dežurni službi, v Elektro

Primorska pa so se začele priprave na postopek prodaje hčerinskega podjetja E3. Ker je bil SDE Slovenije še vedno v postopku sodnega pravnega spora glede uveljavljanja določil 6. člena KPES, smo tudi v naši koordinaciji veliko časa namenili tej problematiki. Nekatera podjetja so sicer ohranila usklajevanja rasti plač, žal ne vsi in zato smo aktivnosti skupaj s SDE Slovenije vodili v smeri celovite rešitve.

V mesecu marcu 2020 smo se morali lotevati prvih omejevalnih ukrepov, saj je bilo očitno, da tudi v podjetjih nismo bili pripravljeni na epidemijo, na pomanjkanje zaščitne opreme, na slabo organiziranost na nivoju države, hkrati pa na velika pričakovanja do energetike, ki je kljub izrednim razmeram morala skrbeti za nemoteno delovanje distribucijskega omrežja. Članice naše koordinacije so bile pri tem uspešne, saj smo kljub novim ukrepom in nejasnostim glede zaščite zdravja nemoteno distribuovali energijo. Tudi podporne dejavnosti (Informatika, SODO in druga hčerinska podjetja) so zagotavljale nemoteno poslovanje.

Kmalu po začetku pandemije smo skupaj z delodajalsko stranjo iskali načine, ki bi omogočali zmanjševanje možnosti okužb. V letu 2020 smo v nekaterih družbah po posvetih s pravnimi svetovalci spreminjali tudi načrte delovnega časa in z odobritvijo kolektivnega dopusta ohranjali število okužb na obvladljivem nivoju.

Uradno objavljene izredne razmere so prinesle še nikoli uporabljeno možnost za delo od doma, ki smo jo v mnogih podjetjih izkoristili za delovna mesta, ki omogočajo tak način dela. Sindikati smo bili ob tem zelo pozorni tudi na težave povezane s takšnim načinom dela, zato smo preverjali pravne zadrege, ki se nam lahko pojavijo, še posebej pa smo bili pozorni na to, da se s takšnim načinom dela ne bi odpirale možnosti za morebitno trajno zmanjševanje delovnih mest. Obravnavali smo problematiko povračil stroškov dela od doma, ki jih predvideva ZDR-1, nekje so sprejemali tudi pravilnike za delo od doma.

Ob povečani nevarnosti okužb smo spremljali nove začasne oblike dela, ki so se pojavile praktično preko noči. V izogib večjim druženjem na terenu in delavnicah je prišlo do neke vrste izmenskega dela, spoznali smo tudi možnost čakanja na delo doma. Ob tem smo s pravno službo pripravili pregled možnosti vpoklica na delo in vrste nadomestil, ki jih je mogoče obračunavati za takšno obliko (ne)dela.

Protiv krizna zakonodaja je ob zaprtih šolah in vrtcih tudi zaposlenim v naši koordinaciji omogočila izredno odsotnost z dela zaradi varstva otrok, ki pa je žal prinesla tudi manjšo plačo. Ob tem smo nekajkrat intervenirali, saj so si nekateri delodajalci napačno razlagali ta ukrep in so od zaposlenih pričakovali odzivnost in delo od doma, kar pa ni potrebno in smo uredili zadeve v dobro naših zaposlenih.

Pomladni čas bi moral prinesiti dogovore za izplačilo regresa, zaradi izrednega stanja so se stvari začele komplicirati in zaostrovati. Regulator je preko SDH začel s pritiski na vodstva naših podjetij po manjšanju regresov in odlogom izplačil do konca leta. Ne glede na pripravljenost nekaterih poslovodstev po spoštovanju podjetniških pogodb so se na koncu odločili, da bodo kot GIZ sprejeli skupno odločitev. Da smo dosegli nemoteno izplačilo celotnega regresa do zakonsko predpisanega roka, smo se na IO koordinacije skupaj s Predsedstvom SDE morali konkretno angažirati in sprejeti kar nekaj ukrepov, nenazadnje smo ta problem uspešno izpostavili tudi na ESOE in na koncu dosegli celotno izplačilo do konca junija. Ob tem velja opozoriti, da smo vsekakor veseli našega uspeha, ne bomo pa kar tako pozabili nekaterih izjav, ki so jih odgovorne osebe institucij izrekle na račun naših izplačil, ki niso priznana v obračunu priznanih stroškov delovanja sistema.

Vlada je skozi celotno leto sprejemala proti krizno zakonodajo, ki smo jo preko SDE Slovenije in ZSSS aktivno spremljali in nanjo dajali svoje pripombe.

Naslednja uspešna akcija lanskega leta je bil predlog za razlago Komisije za tolmačenje KPES, kjer so dosegli uporabe nove osnove za vsa izplačila, ki jih v naših podjetniških pogodbah vežemo na povprečje plač elektrogospodarstva. Uspeli smo, da se zdaj za vse naše zaposlene uporablja tabela D35.1., ki vključuje višje zneske in nam prinaša večja izplačila. Pri tem je potrebno izpostaviti tudi to, da smo na EZS preko SDE Slovenije morali večkrat intervenirati zaradi napačnih podatkov v tabelah, ki so nam jih dostavljali. Na predsedstvu smo sprejeli sklep, da se informacijo posreduje na SDE Slovenije, ta pa potem poskrbi za distribucijo teh informacij znotraj sindikata.

Jeseni smo se ukvarjali tudi s problematiko financiranja območnih organizacij ZSSS, ki smo jih s sklepom Predsedstva SDE Slovenije in potrjenih sprememb konference prenehali financirati. Zaradi tega so nastale težave pri pravnih pomočeh nekaterih sindikatov koordinacije, kar pa smo v nadaljevanju rešili tako, da smo začasno vrnili financiranje na staro metodologijo, ob tem pa se zavezali, da bomo preizkusili pravno pomoč ZSSS in morda ukinili lastne pogodbene odvetnike. Končne rešitve še nismo vzpostavili, predvidevamo pa, da nam bodo razmere to omogočale v letu 2021.

V koordinaciji smo bili pobudniki ustanovitve Odbora mladih SDE Slovenije, ki se formira iz predstavnikov mladih v koordinacijah. Te bi med sabo izbrale svoje predstavnike, ki jih predlagajo matični sindikati. Zaradi izrednih razmer so se zadeve nekoliko zavlekle. V koordinaciji imamo dva predstavnika mladih (EP in EL), ki pa še nista uspela začeti z delom. Predsednik koordinacije je z obema opravil razgovor, čaka se na nadaljevanje aktivnosti tudi v ostalih koordinacijah, saj imamo do teh ljudi velika pričakovanja.

V letu 2020 so še zadnji sindikati uredili zavarovanja »specialisti«, tako da smo zdaj vsi ustrezno zavarovani. Naj ob tem poudarimo, da se je tudi pri tej akciji izkazalo, kako pomembno in koristno je naše sodelovanje in izmenjava informacij. Ko je prvi sindikat uspel s svojo novo idejo pri delodajalcu, smo to informacijo podrobno obrazložili na seji IO koordinacije in zdaj imamo vsi novo pridobitev za vse naše člane. Še posebej pa nas veseli dejstvo, da smo stroške teh zavarovanj uspeli preložiti na delodajalsko stran.

Sredi leta smo na Predsedstvu SDE Slovenije sprejeli sklep po delni prenovi Komisije za KPES. Vsaka koordinacija imenuje v komisijo dva predstavnika, prvi je predsednik koordinacije. Na 14. redni seji smo v zvezi s tem sprejeli sklep, da koordinacijo distribucije in prodaje električne energije predstavljata Amadeja Vidonja in Mitja Fabjan.

Septembra je začel veljati dogovor SDE in EZ o zvišanju NOP za 2 % in to smo v podjetjih, ki ne usklajujejo rasti plač preko lastnih podjetniški pogodb, realizirali tudi v podjetjih naše koordinacije.

Kot že rečeno, je bilo v lanskem letu veliko časa namenjenega tudi pripravam na prodajo hčerinskih trgovalnih družb. Na primeru E3 smo skupaj s pravnimi svetovalci pripravili potrebne akte in aktivnosti za registracijo pravnih oseb sindikata v teh družbah. Na ta način jim bi še pred prodajo omogočili normalno delovanje sindikata, dogovorili bi potrebne zaupnike in se pripravili za naslednje korake. Žal se pri E3 članstvo ni odločilo za naš predlog, zato se ob prodaji družbe sindikat v tej družbi še vedno ni primerno organiziral.

V izogib ponovitvi istih težav in nerazumevanja zakonodaje smo na primer E3 opozorili sindikat EM in EC, da bi kljub izrednim razmeram še pred postopkom menjave lastnika poskrbeli za potrebne korake.

Na vsaj dveh sejah smo se na predlog Sindikata EP ukvarjali z metodologijo izračuna nadur in dodatkov. Za mnenje smo zaprosili tudi Komisijo za plače pri SDE Slovenije. Predsednik komisije nam je na 16. redni seji predstavil podrobno analizo problematike. Ugotovili smo, da mesečno dejansko odstopajo vrednosti dodatkov glede na število ur dodatkov, ki pa se v letnem povprečju izravnajo in tako nismo videli smiselnosti odpiranja te problematike pri delodajalcu.

Sredi leta 2020 smo obravnavali končno verzijo Poslovnika o organiziranosti in načinu dela koordinacij dejavnosti in jo na 15. redni seji tudi formalno potrdili.

Konec leta 2020 je zaznamoval interventni proti koronski zakon in med drugim prinesel tudi novo definicijo upokojevanja, ki smo jo na sindikatih poimenovali kar prisilno upokojevanje. Zakon omogoča delodajalcu odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu, ki je izpolnil oba pogoja za upokojitev. Tudi v naših sredinah je veliko takšnih članov, zaradi katerih smo preko ZSSS vložili pobudo za ustavno presojo teh določil in dosegli začasno zadržanje veljavnosti tega zakona.

Hiter pregled aktivnosti lanskega leta je pozitiven, ne glede na način poslovanja, ki ga naši predhodniki niso nikoli doživeli. Spremenilo se je naše delo, spremenilo se je življenje. Ob vsem tem pa smo ponosni na dejstvo, da je sindikat tudi v letu 2020 ohranil prav vse pravice iz kolektivnih pogodb, izvedli smo vsa pričakovana izplačila. Maksimalno smo sodelovali pri zaščiti zdravja in življenj, kljub epidemiji smo ohranili vsa delovna mesta.

Žal nam je, da v letu 2020 nismo uspeli izvesti sklica celotne koordinacije, prav tako nismo uspeli svečano obeležiti visokega jubileja SDE Slovenije, saj je praznoval 30 let obstoja. Izredne razmere nam niso dovoljevale sklica potrebnega števila delegatov, tudi novoletne seje predsedstva in sklica konference nismo uspeli realizirati.

Smo pa v letu 2020 uspešno izvedli veliko drugih aktivnosti in ohranili dobro sodelovanje v IO koordinacije. Vse to šteje, vse to prinaša dobre rezultate za naše člane in to je najpomembnejše pri našem delu.

POROČILO O DELU KOORDINACIJE DEJAVNOSTI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE – Dejan Kralj

Koordinacija dejavnosti proizvodnje električne energije se je v obdobju med konferencama sestala sedemkrat:

- 9. 4. 2020 – seja IO koordinacije (zoom);
- 22. 4. 2020 – seja IO koordinacije (zoom);
- 6. 5. 2020 – seja IO koordinacije (zoom);
- 10. 9. 2020 – seja IO koordinacije v Ljubljani (SDE);
- 8. 12. 2020 – seja IO koordinacije (zoom);
- 22. 3. 2021 – seja IO koordinacije (zoom);
- 13. 4. 2021 – delovni sestanek IO koordinacije (zoom);

Člani IO koordinacije smo imeli sestanke skladno z dogovorom. Zaradi epidemioloških razmer (Covid-19) smo se večinoma sestajali preko spletne videokonference (Zoom), enkrat pa smo se sestali na sedežu SDE Slovenije v Ljubljani. Žal zaradi prej omenjenih razmer nismo mogli izpolniti zastavljenega cilja – izvajati sestanke na sedežih družb/podjetij, v katerih so organizirani sindikati le-teh.

Obdobje so zaznamovala predvsem drugačna izvajanja oblik dela zaradi Covid-19 in začetek projekta prestrukturiranja premogovnih regij, končana pa so bila tudi pogajanja za spremembo podjetniških kolektivnih pogodb (PKP) v vseh družbah koordinacije. Prihajalo je do nespoštovanja in kršitev PKP (SEL), je pa bilo kasneje ustrezno rešeno. V podjetjih proizvodnje se med člani SDE Slovenije kaže nezadovoljstvo zaradi, po mnenju članov SDE Slovenije, premajhnih razlik med člani in nečlani sindikata. Člani želijo in pričakujejo, da se bodo na tem področju stvari spremenile. To pa bo težko dosegljivo, saj zakonodaja razen na redkih področjih ne dovoljuje razlik med člani in nečlani.

Število zaposlenih v podjetjih oziroma družbah je ostalo približno na isti ravni kakor prejšnje leto. Proizvodnja je bila v letu 2020 v večini podjetij v proizvodnji dosežena ali celo presežena, kar je rezultat ugodnih hidrometeoroloških razmer ter dobrega dela vseh zaposlenih.

V letu 2020 je prišlo do usklajevanja plač v podjetjih proizvodnje električne energije v višini 2,0% kot rezultata uspešnega pogajanja med SDE Slovenije in EZS. Zaradi neusklajevanja plač iz preteklih let je razpoloženje zaposlenih v podjetjih v naši koordinaciji slabo. Pogajanja za dvig plač na podlagi 2. odstavka 6. člena KPES za pretekla leta so »zamrznjena«. Tako SDE Slovenije kakor tudi EZ Slovenije čakata na odločitev sodišča o uskladitvi plač za leti 2017 in 2018.

Prvi energetski steber (HSE)

V obdobju med dvema konferencama se je skupina v mesecu januarju 2021 sestala z vodstvom HSE, na sedežu podjetja HSE. Poleg predsednikov sindikatov družb v skupini HSE so bili na sestanku prisotni generalni direktor HSE V. Vračar, poslovna direktorja HSE U. Podobnik in M. Štrigl, predsednik Koordinacije dejavnosti proizvodnje električne energije D. Kralj in predsednik SDE Slovenije B. Sevčnikar. Posloводство HSE je predstavilo vizijo vodenja podjetja ter možnosti reševanja problemov v skupini HSE zaradi slabih finančnih rezultatov v TEŠ in Premogovniku Velenje. Finančna situacija je otežena predvsem zaradi visokih cen CO₂ kuponov, ki rastejo veliko hitreje od pričakovanj.

V skupini HSE ni bilo zaznanih kršitev PKP. V podjetju TEŠ je sindikat dosegel povišanje izhodiščne plače (predvsem zaradi zmanjšanja plač v preteklosti), podobno povišanje pričakujejo tudi v letu 2021. V podjetju SENG se je zamenjalo vodstvo podjetja, sindikat je z delovanjem novega vodstva zadovoljen.

Delovna uspešnost je bila v vseh družbah v skupini HSE izplačana skladno s PKP, a vseeno je bila nižja kakor v preteklosti, kar se je odražalo v nezadovoljstvu zaposlenih. Regres je bil izplačan skladno s PKP.

V preteklem obdobju se je v skupini HSE izvedlo združevanje nekaterih poslovnih procesov, ni pa vidnih finančnih učinkov na zmanjševanje stroškov.

Obdobje je zaznamoval začetek prestrukturiranja premogovnih regij in napoved zapiranja TEŠ ter PV leta 2033.

Drugi energetski steber (GEN)

V obdobju med dvema konferencama se je skupina sestala enkrat, glede na aktualne situacije in možnosti organiziranja sestanka zaradi Covid-19. Sestanek je bil v mesecu decembru 2020. Na sestanku so bili vabljeni predsedniki sindikatov TEB, SEL in NEK, generalni direktor GEN energije – M. Novšak, poslovni direktor – D. Levičar, podpredsednik koordinacije in predsednik SDE Slovenije. Na sestankih je direktor GEN energije podal aktualna dogajanja ter svoje videnje problemov v skupini GEN, predsednik SDE Slovenije je predstavil aktualna dogajanja v SDE Slovenije, predsedniki družb pa aktualna dogajanja v družbah.

Število zaposlenih v skupini GEN je ostalo na približno isti ravni kot v prejšnjem obdobju. Ni bilo odpuščanj, zmanjševanje števila delavcev je šlo na račun upokojevanja ali prostovoljnega odhoda iz družb. Izvajanje PKP posameznih družb je bilo korektno. Vse družbe so dobile nagrado za poslovno uspešnost in regres izplačan v skladu s PKP.

V drugi polovici leta naj bi podjetje GEN energija dobilo tudi finančnega direktorja, poslovodstvo podjetja GEN energija naj bi s tem imelo tri člane.

V obdobju med konferencama ni bilo dogajanj, ki bi ogrožali nivo socialne in ekonomske varnosti zaposlenih.

Energetika Ljubljana

V Energetiki Ljubljana so dobili nagrado za delovno uspešnost izplačano, a ne v višini, ki bi jo želeli in, ki so jo pričakovali. Regres so dobili izplačan. Uskladitev plač je bila izvedena skladno s Kolektivno pogodbo za komunalne dejavnosti. Člani SDE Slovenije pričakujejo, da bo SDE Slovenije končno dosegel dogovor z EZS in uskladil plače skladno s pričakovani zaposlenih. Nezadovoljstvo zaposlenih zaradi omenjenega je veliko. Glede Covid-19 v podjetju niso imeli težav. Število zaposlenih ostaja na ravni iz preteklih let, opuščanje proizvodnje nima posledic na število zaposlenih. V izgradnji je plinsko parna enota, po 60. letih delovanja so trajno zaustavili kotel 2.

V družbi je še kar nekaj nalog, ki jih čaka v prihodnje. Enotno razmišljanje vseh predsednikov sindikatov družb v koordinaciji je, da ne mislijo popustiti in dovoliti vodilnim v družbah, da bi bil kakorkoli ogrožen nivo socialne in ekonomske varnosti zaposlenih ter da ne bodo dovolili, da se ne izpolnjujejo zaveze iz kolektivnih pogodb. V letu 2021 naj bi bila sprejeta odločitev o letnici prenehanja delovanja bloka 5 in 6 v TEŠ in zaprtja PV ter posledično način prestrukturiranja premogovnih regij. SDE Slovenije ne bo dovolil, da za člane SDE Slovenije ne bodo najdene ustrezne kvalitetne rešitve ob prenehanju delovanja omenjenih blokov v TEŠ.

V prihajajočem obdobju bo zelo pomemben dogovor glede usklajevanja plač v letu 2021 ter morebitna sprememba KPES glede izvajanja 6. člena omenjene pogodbe. V koordinaciji proizvodnje pričakujemo, da bo socialni dialog potekal v smeri dobrih socialnih odnosov, ki bi bil sprejemljiv tako za sindikate kakor tudi za EZS, v nasprotnem primeru bo potrebno odnose tudi zaostri. Odločno se bomo morali zoperstaviti vsakemu pritisku na zaposlene in plače zaposlenih, ki niso in ne morejo biti krivi za storjene napake menedžerjev.

POROČILO O DELU KOORDINACIJE DRUGIH DEJAVNOSTI – Ivo Pufič

ELDOM

Tako kot vsako leto so bile tudi v preteklem letu aktivnosti sindikata osredotočene na upoštevanje določil Podjetniške kolektivne pogodbe Eldom. Sindikat je aktivno spremljal tudi ukrepe vlade, ki so bili sprejeti z namenom omilitve posledic virusa SARS_COV 2. V letu 2020 so se osnovne bruto plače zaposlenih povišale za 5% izrecno zaradi dviga minimalne bruto plače, saj bi zaradi nizkih razponov med tarifnimi razredi, v katera so uvrščena posamezna delovna mesta, prišlo do uravnilovke. Podjetje je kljub zmanjšanemu obsegu poslovanja, ki jih je prinesla korona, poslovno leto zaključilo pozitivno. Zaposleni so pri izplačilu plače za mesec december 2020, v skladu z dogovorom med sindikatom in vodstvom, prejeli izplačilo nagrade za poslovno uspešnost. V času 1. in 2. vala Covid-19 je večina zaposlenih zaradi dejavnosti družbe in delovnih nalog opravljala delovne naloge na samem sedežu ali v posamezni enoti podjetja. Nekaj delovnih nalog pa se je izvajalo tudi od doma, v kolikor je bilo to mogoče. V 1. valu epidemije je bilo na čakanju tudi nekaj zaposlenih. Vsi zaposleni, razen enega, so v skladu z ukrepi vlade prejeli izplačilo kriznega dodatka v mesece aprilu, maju in decembru 2020.

Sindikata že 5. leto zapored vztraja in si želi, da se uredijo lastniška razmerja v družbi, ki zaradi nesoglasij povzročajo nemire tako med lastniki podjetja kot neposredno tudi med zaposlenimi v podjetju.

Sindikata je v letu 2020 korektno sodeloval z vodstvom podjetja.

V letu 2021 bo, zaradi menjave direktorja podjetja, najpomembnejša naloga sindikata spremljanje upoštevanja določil podjetniške kolektivne pogodbe. Prav tako bo sindikat budno spremljal morebitne spremembe pravilnikov ali sistemizacije delovnih mest in bo v primeru morebitnih kršitev ali nižanja pravic zaposlenim ustrezno ukrepal.

STELKOM

V lanskem letu, točneje od 22. 9. 2020 naprej, je predsednikovanje sindikalne organizacije podjetja Stelkom prevzel Matjaž Lubej, ki je bil za predsednika izbran na rednih volitvah. Trenutno je v sindikatu 11 članov, enega člana so lani pred volitvami izgubili, ker je prevzel eno od vodilnih funkcij v podjetju in so se strinjali, da bo za časa zasedanja funkcije članstvo v sindikatu zamrznil.

Prejšnji predsednik je svoje delo opravljal zelo dobro. V lanskem letu so imeli kar nekaj rednih sestankov, obravnavane teme so bile splošne, nič posebnega.

Zaposleni so večji del lanskega leta, zaradi epidemije Covid-19, delo izvajali od doma. V oddelku Tehnike so se določile skupine, ki so se izmenjevale v prostorih podjetja, ker lani niso imeli niti ene okužbe. Letos so imeli eno potrjeno okužbo v oddelku Prodaje, do katere je prišlo čisto na zasebni ravni in kot taka ni vplivala na delo podjetja ali ogrožala ostalih zaposlenih. V lanskem letu so v mesecu maju zaposleni prejeli regres v maksimalni višini do obdavčitve, prav tako je proti koncu leta bila izplačana delovna uspešnost. Dodatek pri plači, ki jih je v svojih proti koronskih paketih določila aktualna vlada, člani sindikata niso bili deležni zaradi siceršnje višine osnovne plače. Nekaj zaposlenih se je individualno uspešno dogovorilo za povišanje osnovne plače, posegi s strani sindikata niso bili potrebni. Zaradi trenutne narave dela od doma, sestanka sindikata v živo, nov predsednik še ni uspel organizirati, redno pa člane obvešča o novostih preko e-maila. Prav tako še ni nastala kakšna težava, ki bi jo bilo potrebno urediti. Predsednik je opravil dva krajša sestanka z direktorjem družbe in nekih posebnosti ni bilo. Zaenkrat so zadovoljni na obeh straneh in si želijo, da tako tudi ostane.

ELES

Določila obeh kolektivnih pogodb (panožne in podjetniške) so se v preteklem letu spoštovala. Regres in božičnica sta bila izplačana v skladu s PKP. V preteklem letu so bile aktivnosti sindikata osredotočene na upoštevanje Podjetniške kolektivne pogodbe ELES v izrednih časih zaradi pandemije in sodelovanja pri sprejemanju aktov družbe. Aktivno so sodelovali v okviru SDE Slovenije – Koordinacije drugih dejavnosti. Sindikat je bil korektno obveščen o vseh spremembah aktov družbe, kjer so podali mnenja in pripombe. Nekateri prehodni člani nove kolektivne pogodbe ELES še vedno niso realizirani (stimulacija, letna ocena...). Sindikat je na osveženem intranetu dobil svoj zavihek, kjer se ažurno objavljajo vsi zapisniki, novice in dogajanja tako znotraj sindikata ELES-SDE kot krovnega sindikata SDE. Usklajevanje plač v skladu s panožno kolektivno pogodbo je bilo deloma realizirano. Sindikat je v letu 2020 korektno sodeloval z vodstvom in s svetom delavcev.

V letu 2021 bo najpomembnejša naloga sindikata spremljanje upoštevanja nove Podjetniške kolektivne pogodbe ELES-a. Aktivno bodo sodelovali pri izdelavi novega akta o sistemizaciji delovnih mest, osvežitvi zavarovalne police za zaposlene ELES in pri realizaciji XV. poglavja podjetniške kolektivne pogodbe (Prehodne in končne določbe). Kot do sedaj bo treba aktivno spremljati morebitne spremembe organizacije družbe, sistemizacije delovnih mest, določenih pravilnikov in

ustrezno reagirati, če kakšna zadeva ni dobro zastavljena in ni v skladu s kolektivnimi pogodbami ali zakonom.

Še naprej je potrebno skrbeti tudi za zaščito individualnih pravic vsakega člana.

PLINARNA MARIBOR

V Plinarni Maribor se v preteklem obdobju niso srečevali s posebnimi problemi, spoštovana so bila določila podjetniške kolektivne pogodbe, plače so bile redno izplačane, izplačan je bil tudi regres v skladu s kolektivno pogodbo. V času trajanja epidemije so bili izplačani krizni dodatki, večina zaposlenih je delala od doma, nepogrešljivi pa na delovnem mestu, kjer je bilo maksimalno poskrbljeno za zaščito pred okužbo. Kljub temu pa se je nekaj sodelavcev okužilo. V januarju je bila iz naslova uspešnosti poslovanja izplačana nagrada v višini 100%-ne osnovne plače, za zaposlene, ki so vključeni v individualno uspešnost, pa sledi še poračun v mesecu maju, ko bodo znani revidirani rezultati poslovanja. Podpisan je bil aneks h Podjetniški kolektivni pogodbi, s katerim se ureja plačilo za pripravljenost na domu. S tem je bila odpravljena velika razlika med višino izplačila med posameznimi zaposlenimi, saj je predhodna ureditev temeljila le na odstotku od urne postavke, z aneksom pa se je to spremenilo, da je znesek za vse enak oziroma kar je za delavca ugodnejše. Edini problem v družbi je še vedno ne usklajevanje plač po KPES od julija 2017 do junija 2020. Zaradi tega se vse bolj opaža nezadovoljstvo med zaposlenimi, nekaj članov je zato tudi izstopilo iz sindikata. Kot v vseh ostalih podjetjih, se z upokojitvami nenehno zmanjšuje število članov, saj se mlajši novo zaposleni ne včlanjujejo, ker jim pripada vse kar pripada članom sindikata.

NAFTA STROJNA

V podjetju so v lanskem letu pandemiji navkljub povečevali obseg dela in dodatno zaposlovali. Uspeli so podpisati dogovor o izplačilu regresa in nagradi o poslovni uspešnosti, izplačilo katere pa je pogojevano glede na poslovanje podjetja.

PETROL GEOTERM

Kot pretekla leta so bili zaposleni tudi v prejšnjem letu delno na delu, delno na čakanju. V družbi sicer nimajo težav z izplačili, prav tako se upoštevajo določila kolektivne pogodbe.

RTH

V letu 2019 je podjetje RTH prešlo v likvidacijo. Konec leta 2020 pa je sindikat RTH pisno obvestil SDE Slovenije, da je na sestanku članov sindikata RTH, dne 26. 11. 2020, sprejel sklep, da zaključi delovanje Sindikata podjetja RTH. Prav tako so zaprosili za izpis iz članstva SDE Slovenije z dnem 30. 11. 2020. S tem se je končala vse od 2001 trajajoča agonija za zaposlene, v SDE Slovenije pa smo izgubili še en sindikat podjetja in dolgoletne člane.

Vsled ukinitve sindikata RTH in prenehanja članstva Antona Lisca v SDE Slovenije, je Koordinacija drugih dejavnosti izvedla nadomestne volitve podpredsednika koordinacije. Na to funkcijo je bil soglasno izvoljen Primož Ribič, ki je hkrati postal član Predsedstva SDE.

V Koordinaciji drugih dejavnosti smo skozi vso obdobje budno spremljali dogajanja po družbah, se v vseh primerih, ko je to bilo potrebno, odzvali in pomagali, da se zadeve uredijo v dobro zaposlenih. Tudi v prihodnje bomo v Konferenci drugih dejavnosti storili vse, kar je v naši moči, da ohranimo socialno varnost zaposlenih, članov sindikata SDE Slovenije.

POROČILO O DELU STAUTARNE KOMISIJE – Zdenka Pergar

Glede na vse splošno situacijo v zvezi z razglašeno epidemijo v državi smo se v obdobju od zadnje Konference SDE Slovenije, ki je bila lani organizirana z zamikom šele v juniju 2020 pa do letošnje Konference SDE v 2021, v Statutarni komisiji SDE Slovenije sestali le na eni video seji, kjer smo se ukvarjali z urejanjem določenih pravilnikov in poslovnikov. Tako bo to poročilo zajelo informacije s 5.seje.

Na seji je bilo pri pregledu zapisnika prejšnje 4.seje komisije, ki je bila v januarju 2020, in omenjena v lanskem letnem poročilu komisije, ugotovljeno, da na lanski Konferenci SDE Slovenije poverilnice za prijavo na konferenco niso vsebovale predlagane delitve na vabljeni iz SDE Slovenije in goste in upamo, da bo predlog uveljavljen letos. Nerealiziran je ostal sklep glede predloga dopolnitve Statuta SDE Slovenije, da bi volili tudi predsednika nadzornega odbora in predsednika statutarne komisije, ne pa, da sta ta predsednika neposredno imenovana v odboru oziroma komisiji; predlog je bil posredovan s strani Sindikata NEK, smo pa Sindikat NEK zaprosili za dodatna pojasnila, kako si predstavljajo volitve teh predsednikov in se v komisiji dogovorili, da bo predlog obravnavan kasneje. Pojasnil nismo dobili, zato o tem predlogu nismo več razpravljali.

Predsedstvu SDE Slovenije pa je bil posredovan predlog dopolnitve 59.člena Statuta SDE Slovenije glede razrešitve vodilnih članov na funkcijah v organih SDE Slovenije, ki ga je prav tako poslal Sindikat NEK; predlagali smo razpravo v sindikatih družb in sprejem spremembe na lanski konferenci, a sprememba statuta ni bila na dnevnem redu.

Na 5.seji je bila komisija obveščena o majhni spremembi Poslovnika o organiziranosti in načinu dela koordinacij dejavnosti glede možnosti sklicevanja sej s pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije; spremenjen poslovnik je bil posredovan v posamezne koordinacije, ki so ga po informacijah sprejele na svojih sejah.

Komisija je pregledala predlog Pravilnika o stavkovnem skladu in predlog Pravilnika o delitvi in uporabi prenosnih računalnikov in mobilnih telefonov v SDE Sloveniji ter v zvezi z njima podala svoje pripombe. Pregledali so tudi Poslovnik o organiziranosti in načinu dela Predsedstva SDE Slovenije, ki je bil preoblikovan iz skupnega akta, kateri je včasih opredeljeval delo koordinacij dejavnosti in predsedstva in tudi nanj so dali še nekaj pripomb. Vsi akti s pripombami so bili posredovani Predsedstvu SDE Slovenije v sprejem. Povratnih informacij, da so bili obravnavani, v komisijo nismo prejeli.

Komisija je predsedstvu podala še svoje mnenje o potrebnih aktivnostih glede nadomestitve podpredsednika koordinacije, ki bo zapustil vrste SDE Slovenije in s tem predčasno zaključil svojo funkcijo podpredsednika koordinacije dejavnosti zaradi upokojitve.

POROČILO O DELU NADZORNEGA ODBORA – Amadeja Vidonja

Nadzorni odbor SDE Slovenije (v nadaljevanju NO) se je v obdobju med konferenco v letu 2020 in konferenco v letu 2021 sestal zaradi slabe epidemiološke situacije zgolj na eni redni seji.

Pred konferenco je bila načrtovana še ena redna seja, na kateri bi obravnavali finančno poročilo SDE za leto 2020 in finančni načrt za leto 2021 ter se seznanili s popisom osnovnih sredstev na dan 31.12.2020. Na osnovi pregleda finančnega poročila in razlage s strani predsedstva in računovodstva bodo podani ustrezni predlogi sklepov glede na poslovni rezultat.

V tretjem letu svojega delovanja so aktivnosti odbora pri nadzoru pobiranja in porabe sindikalne članarine zajemale:

Pregledani so bili prilivi na transakcijski račun SDE Slovenije. Ugotovljeno je bilo, da članarino odvajajo vsi sindikati. Glede na število članov posameznega sindikata in povprečno plačo v posamezni družbi se lahko sklepa, da vsi sindikati podjetij in posamezniki plačujejo članarino na račun SDE v višini 0,55% od bruto plače posameznega člana.

Pregledani so bili odlivi na transakcijskem računu in ugotovljeno, da so skladni z odobrenimi izplačili: plačili prejetih računov, izplačili plač, izplačili materialnih stroškov in podobno.

Pregledani so bili prejeti računi v novembru in decembru 2019 ter v obdobju od januarja do septembra 2020. Predsedstvu je odbor poročal o svojih ugotovitvah.

Odbor je bil seznanjen s poslovanjem SDE Slovenije v obdobju januar – junij 2020, ki je bilo pozitivno. Dobiček je bil izkazan v višini 52.567,57 EUR. Prihodki so bili beleženi v višini 212.330,63 EUR, od tega je bilo prihodkov od članarine 186.336,54 EUR, finančnih prihodkov 25.422,05 EUR in drugih prihodkov 572,04 EUR. Stroški so bili beleženi v višini 159.763,06 EUR, od tega je bilo stroškov materiala 1.740,36 EUR, stroškov storitev 91.359,19 EUR, stroškov dela 42.827,38 EUR ter drugih stroškov 23.836,13 EUR.

Prav tako se je odbor seznanil s poslovanjem SDE Slovenije v obdobju januar – julij 2020, ki je bilo prav tako pozitivno. Dobiček v prvih sedmih mesecih je bil izkazan v višini 59.621,29 EUR. Prihodki so bili beleženi v višini 248.278,19 EUR, od tega je bilo prihodkov od članarine 217.856,20 EUR, finančnih prihodkov 29.752,64 EUR in drugih prihodkov 669,35 EUR. Stroški so bili beleženi v višini 188.656,90 EUR, od tega je bilo stroškov materiala 1.810,77 EUR, stroškov storitev 107.053,99 EUR, stroškov dela 49.435,97 EUR ter drugih stroškov 30.356,17 EUR.

Predsednik SDE Slovenije je bil zaprosen za pojasnila na nekatera vprašanja, ki jih med pregledom dokumentacije v odboru niso mogli razjasniti: o stroških odvetniških storitev, statutu, pravilniku o stavkovnem skladu in podobno. Predsednik je podal odgovore na vsa zastavljena vprašanja.

POROČILO O DELU PREDSTAVNIKA ZA MEDNARODNO SODELOVANJE – Mitja Fabjan

Tako kot doma je bilo tudi na mednarodnem področju leto 2020 polno izzivov in novosti. Zadnja mednarodna aktivnost, ki smo se je lahko udeležili v živo, je bila seja Sekretariata za Proizvodnjo električne energije mreže Retunsee, seja je bila na začetku meseca marca v Grčiji.

Kmalu zatem so tudi doma začeli z omejitvami, vse seje v Bruslju so bilečasno prestavljene na termine v aprilu ali kasneje, nihče od nas pa seveda ni pričakoval, da se bodo težave stopnjevale celo leto.

Prvim predstavitev v marcu je sledilo spoznanje, da se bo potrebno na novo organizirati, pripravljene so bile prve seje odborov EPSU preko elektronskih komunikacij. Iskanje rešitev, spoznavanje novih metod komunikacij, vse to je bilo novo za večino udeležencev. Za razliko od SDE Slovenije, kjer je bila že v marcu testirana in uporabljena digitalna platforma ZOOM, je EPSU porabil veliko časa in živcev za izbiro prave rešitve. Seje so potekale z veliko tehničnih težav, vrstili so se razni ponudniki storitve,

vse to se je stopnjevalo praktično do pozne jeseni, ko so tudi tam končno ugotovili, da je ZOOM najcenejša in najboljša rešitev za naše potrebe.

Prvi odbori za energetiko EPSU so bili posvečeni ugotavljanju stanja po posameznih državah, iskanju skupnih interesov in sprejemanju sklepov, ki so od držav zahtevali zagotavljanje ustrezne zaščitne opreme za zaposlene. Naj ob tem poudarim, da se je v energetiki tudi ob tem kmalu ugotovilo, da smo bile nekatere države, kljub domačim kritikam, neprimerno boljše organizirane, hitreje so bile pripravljene krizne ekipe, predvsem pa je pomembno to, da je na področju celotne EU uspelo zagotavljati stabilno delovanje javne infrastrukture, delovanje gospodarstva.

EPSU je v času izrednih razmer, tako kot so to počeli na nacionalni ravni, sodeloval pri pripravi EU direktiv in uredb, ki so bile potrebne za zagotavljanje financiranja držav članic. Na virtualnih sejah stalnega odbora za energetiko so bili obravnavani predloge in poročila, organizirano je bilo več sej odbora za javne službe in dve seji IO EPSU.

Slovenija je pri izredno veliko sprejetih kriznih zakonih pri tem celo izstopala, zato je bilo treba konec leta za pomoč zaprositi tudi EPSU, ki je pomagal pri suspendiranju zakonsko predpisanega upokojevanja. Povezava EPSU in ZSSS preko nas se je izkazala za dobro in koristno, saj smo bili prav mi vezni člen za informacije o delovanju našega nacionalnega Ekonomsko socialnega sveta, seveda pa smo odbor za energetiko redno obveščali tudi o aktivnostih našega ESOE, ki je dobro deloval tudi v času največjih restrikcij.

V minulem letu smo se vključili v razvojni projekt »Organiziranja - pridobivanja novih članov«, ki ga v celoti financira EPSU. Skupaj s priznanimi tujimi strokovnjaki je bila pripravljena naša strategija delovanja, ki jo je obravnavalo in potrdilo Predsedstvo SDE in bo predstavljena širšemu članstvu takoj, ko bodo razmere to dopuščale.

V Bruslju je bilo tudi v letu 2020 veliko časa posvečenega uveljavljanju sporazuma »**JUST TRANSITION**«, ki je bil leta 2017 sprejet v Stalnem odboru za socialni dialog pri Evropski komisiji. Naj ponovno spomnim, da gre za zgodovinski dokument, ki smo ga predstavniki dveh največjih EU central (EPSU in Industrial) podpisali z delodajalsko stranjo (Euroelectric), vsa pogajanja so potekala pod nadzorom Evropske komisije, direktoratom za socialne zadeve.

Prav ta dokument je osnova, da so bili lahko preko ESOE ustvarjeni pogoji za ustanovitev vladne Komisije za prestrukturiranje premogovnih regij. Tu gre predvsem za naše delavce v TEŠ in v Rudniku Trbovlje. Pomembno pa je sporočilo teh akcij: poskrbeti je potrebno za vsakega delavca v energetiki. Danes so na vrsti premogovne regije in termo elektrarne, jutri lahko podobna usoda doleti katerikoli drug del našega sektorja.

Mreža Retunsee, ki jo uspešno vodimo že drugi mandat, je v letu 2020 delovala omejeno. Opravljeni sta bili dve virtualni seji predsedstva, jeseni planirano skupščino, ki bi morala biti v BiH, smo prestavili za nedoločen čas v prihodnost. Delovanje mreže je bilo v minulem letu osredotočeno na zbiranje podatkov glede pandemije, posredovali smo pri sprejemanju krizne zakonodaje in organizirali akcijo zbiranja solidarnostne pomoči ob potresu v Albaniji ter Hrvaški.

V lanskem letu se je začela prenova spletnega portala mreže, po sprejetih odločitvah in načrtu prenove, se je projekt dejansko začel odvijati šele v letu 2021.

Tako kot vsako leto, bi tudi ob poročilu za leto 2020 rad poudaril, da smo tudi v minulem letu obdobju pozorno spremljali vse aktivnosti EU komisije. Prav zato je zelo pomembno, da smo še naprej aktivni v teh mednarodnih organih, le s skupno aktivnostjo in informiranostjo smo lahko dobri sogovorniki našim vladnim predstavnikom. Vsaka težava, ki se je ne da rešiti na domačih tleh, se lahko predstavi našim kolegom, vsaka naša aktivnost ima neprimerno večjo težo, če je podprta s strani naših kolegov v Bruslju ali državah JV EU.

Pričakujemo, da bomo tudi v prihodnje lahko ohranili spoštovano in ugledno pozicijo SDE Slovenije v mednarodnih povezavah. Skupaj smo močnejši in uspešnejši, naši člani pa imajo na ta način dobro podporo in ustrezno informiranost.

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA SPREMLJENJE POLITIKE PLAČ – Janko Lihteneker

Komisija za spremljanje politike plač pri SDE Slovenije, ki je delovala v obdobju med obema konferencama in je sestavljena iz predstavnikov proizvodnje in distribucije, dobro sodeluje. Zaradi epidemije je delo komisije v letu 2020 potekalo majn intenzivno kot pretekla leta.

Obravnavana so bila vprašanja, predlogi in pobude ter narejene analize statističnih podatkov o plačah družb v EES, ki smo jih prijemale s strani Energetske zbornice Slovenije.

Podatki o plačah dejavnosti premogovništva s strani EZS niso bili posredovani, tako da v analizah niso bili upoštevani.

Na podlagi prejetih vprašanj in analize podatkov o plačah družb EES za leto 2020, ki jih je posredovala EZS, so bile pripravljene nekatere ugotovitve in zaključki, ki jih na kratko povzemamo:

- Komisija je obravnavala, izdelala analizo in podala mnenje na vprašanje Elektro Primorske, kako spremenljiva urna postavka za izračun dodatkov vpliva na višino dodatkov posameznega delavca glede na določeno obdobje.
- Komisija je sodelovala pri oblikovanju pogajalskih izhodišč SDE Slovenije za pogajanja o povišanju NOP oz. IOD v skladu z 6. členom KPES; pri tem so poleg upoštevanja uradnih podatkov Statističnega urada republike Slovenije o rasti cen življenjskih potrebščin želeli upoštevati tudi kazalnike ekonomskega stanja v dejavnosti in gospodarstvu republike Slovenije.
- V okviru pogajanj pogajalskih skupin podpisnic KPES, je prišlo do skupnega dogovora in s tem povišanja IOD oziroma NOP v letu 2020. Dvig najnižjih osnovnih plač na podlagi dogovora v skladu s 6. členom KPES je bil 2 %.
- Razen kršenja 6. člena KPES (v obdobju od podpisa do dogovora v 2020), večje kršitve kolektivnih pogodb v okviru spremenjenih vsebin na področju plač niso bile zaznavne, prav tako tudi niso bile prejete nobene pisne ugotovitve sindikatov družb o morebitnih kršenjih PKP.
- Statistični podatki o plačah, ki jih posreduje Energetska zbornica Slovenije; v nekaterih tabelah se še vedno pojavljajo napake, kar otežuje izvedbo analiz in dejansko oceno stanja. S predstavniki EZS je dogovorjeno, da se tabele, ki vsebujejo podatke in nekatere izračune ponovno pregledajo in posodobijo, ko bo to mogoče.
- Predstavnik SDE Slovenije v Komisiji za razlago in nadzor nad izvajanjem Kolektivne pogodbe elektrogospodarstva Slovenije sta opozorila na problem tolmačenj KPES, ki se dogajajo tudi zaradi različnih interpretacij določenih členov kolektivne pogodbe. Za tolmačenje panožne kolektivne pogodbe je pristojna komisija za razlago, na katero se lahko poslovodstvo in socialni partner obrneta, če se glede razumevanja določenih vsebin KPES ne moreta sporazumeti.
- V nekaterih družbah so se poslovodstva in sindikati dogovorili o spremembah sistema plač in namesto osnovne plače delovnega mesta (IOD x RR) uvajajo najnižjo osnovno plačo (NOP) delovnega

mesta v skladu s tarifnim sistemom (plačilni razredi), prav tako so se dogovorili tudi o povišanju plač na podlagi 3. odstavka 6. člena KPES .

- Zakon o minimalni plači v družbah EES ni bil kršen, kar pomeni, da minimalno izplačana bruto plača delavcev v družbah ni bila nižja od 940,58 EUR.

Planirane aktivnosti v prihodnjem obdobju:

Ideja o novih plačnih sistemih je vedno bolj prisotna, zato se je potrebno seznaniti s stanjem na področju plač energetskega sistema in izdelati primerjave s plačnimi sistemi v drugih državah. Na osnovi pridobljenih podatkov in dobrih praks v drugih državah bo možno pripraviti predloge strategije politike plač SDE Slovenije za v bodoče.

Prav tako je potrebno usposabljanje članov v okviru tematik, ki bodo praktično povzele plačne sisteme tako pri nas kot v tujini (primeri dobre prakse).

POROČILO O DELU ODBORA SOLIDARNOSTNEGA SKLADA – Iztok Jaksetič

Po sklepu PSDE Slovenije se je s 1. 1. 2020 način financiranja solidarnostnega sklada spremenil, tako da se sedaj sklad financira neposredno iz finančnih sredstev SDE Slovenije. Tako sindikati družb/podjetij ne vplačujejo več svojih deležev za namen solidarnosti in so sedaj do pomoči iz naslova Solidarnostnega sklada SDE Slovenije upravičeni prav vsi člani našega krovnega sindikata, Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije.

Delež sredstev, ki je bil v I. 2020 nakazan v Solidarnostni sklad SDE Slovenije, je znašal **21.775,55 €**.

Odbor Solidarnostnega sklada SDE Slovenije je v I. 2020 obravnaval 23 vlog, od tega jih je bilo odobrenih 13 v skupnem znesku 14.609,42 €.

Precejšen izpad oz. precej neodobrenih vlog (10) je bil zaradi že več let znanih nepravilnosti, ki se na žalost vsako leto ponavljajo. Še vedno prihaja precej nepopolnih vlog – pri tem je bilo že večkrat poudarjeno in dogovorjeno, da so predsedniki sindikatov družb tisti, ki s svojim podpisom in žigom sindikata potrjujejo, da so vlogam priložene (vsaj!) osnovne priloge.

Precej vlog je takih, ki ne dosegajo niti najnižjih kriterijev za izplačilo, nekaj upravičencev pošilja prošnje zaradi vedno istega vzroka, čeprav smo v pravilniku zapisali, da je upravičenec upravičen do solidarnostne pomoči iz istega razloga na vsaki 2 leti.

Največ solidarnostnih pomoči je bilo odobrenih iz naslova slabega socialnega stanja v družini, sledijo izplačila za posebno zdravstveno ogroženost in bolezni, žal pa je bilo nekaj izplačil tudi zaradi smrti naših članov in njihovih družinskih članov.

V letu 2020 vlog zaradi elementarnih oz. drugih naravnih nesreč na stanovanjskih objektih ni bilo.